

Στις αρχές του 2007, η κρατική καναδική ραδιοφωνία – τηλεόραση ξεκίνησε μια on line ψηφοφορία για τις 50 εφευρέσεις που έκαναν τη ζωή μας πιο εύκολη. Το φερμουάρ κατέκτησε την όγδοη θέση! Κι όμως. Χρειάστηκε περίπου ογδόντα χρόνια, ώσπου να χρησιμοποιηθεί στα ρούχα, κι άλλα είκοσι, για να κερδίσει την παγκόσμια αναγνώριση.

Ήταν κάποιος Ηλίας Χούι που το 1851 πήρε στις Ηνωμένες Πολιτείες δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για την εφεύρεσή του, τον πρόγονο του φερμουάρ: Μια σειρά από πόρπες που «κούμπωναν» με πίεση προς μια κατεύθυνση και ξεκούμπωναν με πίεση προς την αντίθετη φορά. Ούτε πρακτική ήταν ούτε λειτουργούσε με απόλυτη επιτυχία.

Ο Whitcomb L. Judson ήταν εκείνος που, στα 1893, παρουσίασε στην παγκόσμια έκθεση του Σικάγου μια βελτιωμένη έκδοση: αντί για πόρπες, χρησιμοποίησε μικρούς γάντζους στη μια πλευρά και μικρές θηλιές στην απέναντι. Η εφεύρεσή του ήταν πιο πρακτική αλλά το κούμπωμα δεν είχε πάντα επιτυχία. Έτσι, η εταιρεία που συστάθηκε (το 1894) για την εκμετάλλευση της ιδέας αυτής, περπατούσε με μεγάλη δυσκολία και με τεράστια οικονομικά προβλήματα.

Στα 1905, στην εταιρεία μπήκε ο Σουηδός μετανάστης μηχανικός Γεδεών Σούντμπακ που προσπάθησε να αντιμετωπίσει τις ατέλειες. Του πήρε οκτώ χρόνια ώσπου να κατεβάσει τη μεγάλη ιδέα: Αντί για θηλιές και γάντζους, χρησιμοποίησε δοντάκια που συμπλέκονται και κρατούν κλειστό το άνοιγμα. Ήταν 29 Απριλίου 1913, όταν παρουσίασε τη σύγχρονη έκδοση του φερμουάρ. Οι πωλήσεις πήραν την ανηφόρα αλλά για τα ρούχα, μοδίστρες και ράφτες συνέχιζαν να προτιμούν κουμπιά και κουμπότρυπες. Στη δεκαετία του 1920, φερμουάρ έβαζαν μόνο στα παιδικά ρούχα. Χρειάστηκε να κάνει την υπέρβαση η σχεδιάστρια υψηλής ραπτικής Έλσα Σκιαπαρέλι, που το λάνσαρε στις κολεξιόν της των αρχών της δεκαετίας του 1930. Όμως, μόλις μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, οι άνθρωποι έδειξαν στο φερμουάρ την εμπιστοσύνη που του αξίζει. Σήμερα, τουλάχιστον οκτώ πολυεθνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή μεταλλικών, πλαστικών αλλά και «αοράτων» φερμουάρ.

(Έθνος της Κυριακής, 16.11.2008) (τελευταία επεξεργασία, 28.10.2010)